

Åtvidabergs kommun
kommun@atvidaberg.se

Alléskolan
Rektor Hans Grimsell
hans.grimsell@atvidaberg.se

Beslut

2013-03-08

Dnr 400-2011:6489

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
samhällsorienterande ämnen för årskurserna
7-9 i Alléskolan i Åtvidabergs kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Alléskolan i Åtvidabergs kommun*.

Sammanfattande bedömning

Granskningen av den SO-undervisning som Skolinspektionen tagit del av på Alléskolan visar både på starka och svaga sidor avseende allmänna undervisningskvaliteter. Lektionsobservationerna visar att det är en relativt lugn och trygg miljö och att lärarna har ett respektfullt förhållningssätt gentemot eleverna. SO-lärarna behöver dock skapa ytterligare motivation inför olika aktiviteter genom att i högre grad konkretisera och utgå från elevernas vardag och intressen. Observationerna visar även att det i huvudsak finns en tydlighet i mål och innehåll i undervisningen. Målen för själva lektionerna, utifrån övergripande mål och kunskapskrav, anges dock sällan.

SO-lärarna på Alléskolan utgår inte på ett systematiskt sätt från elevernas erfarenheter, intressen och behov i sin planering av undervisningen. Största delen av den undervisning som observeras genomförs på liknande sätt med samma uppgifter och undervisningen varierar i relativt låg grad. Eleverna ges även i liten utsträckning möjlighet att bidra med kunskaper och reflektioner kring undervisningen då de i låg grad får möjlighet att utvärdera de enskilda SO-lärarnas undervisning.

Granskningen visar vidare att eleverna i relativt liten utsträckning ges möjlighet att utveckla ämnesspecifika förmågor utifrån SO-ämnenas centrala innehåll. SO-lärarna på skolan har inte aktivt och gemensamt analyserat och implementerat de nya styrdokument. Undervisningen utgår från det centrala innehållet och det ges exempel på uppgifter med mer öppna frågor. Flertalet av de uppgifter eleverna arbetar med under de lektioner som observeras är dock utformade på ett sådant sätt att finns ett absolut, givet svar och eleverna ges därmed i låg grad möjlighet att stimuleras att resonera, analysera, tolka, dra slutsatser och reflektera. Då eleverna söker information ges de även i låg grad möjlighet till kritisk granskning av de källor som används. Eleverna ges även i låg grad möjlighet att uppfatta helheter då det inte förekommer någon ämnesövergripande undervisning mellan SO-ämnen och andra ämnen och inte heller någon samordning av ämnesområdena inom SO-undervisningen.

Lärarna i SO-ämnen på Alléskolan följer systematiskt upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå. Kunskapsresultaten i SO-ämnen har de senaste tre åren sjunkit. Mellan 81 och 89 procent av eleverna i årskurs 9 på Alléskolan nådde år 2012 målen i ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap. I slutbetyget samma år hade 8 procent av eleverna betyget Mycket väl godkänd (MVG) i geografi, historia och religionskunskap och 11 procent i samhällskunskap. Det är fler pojkar än flickor

som inte når målen och betydligt fler flickor än pojkar som får högre betyg. Skolan behöver utveckla arbetet med att planera, följa upp och utveckla undervisningen i SO-ämnena på grupp- och skolnivå för att ge eleverna möjlighet att utveckla de ämnesspecifika förmågorna och nå högre kunskapsresultat. Granskningen visar också att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd och åtgärdsprogrammen som utarbetas saknar tydlig koppling till SO-ämnena.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Skolan behöver utveckla arbetet med att ge eleverna förutsättningar att *utveckla ämnesspecifika förmågor i respektive SO-ämne*. Undervisningen behöver i högre grad utgå från nuvarande kursplaner och stimulera eleverna att utveckla ämnesspecifika förmågor utifrån det centrala innehållet (Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).
- Undervisningen i SO-ämnena på skolan visar att *återkoppling och reflektion över lärandet* behöver utvecklas så att eleverna i högre grad ges tillfälle att reflektera över undervisningen och sitt lärande i förhållande till kunskapskraven. Eleverna behöver ges möjlighet att systematiskt utvärdera SO-undervisningens innehåll och form (Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.7 Bedömning och betyg).
- Skolan behöver utveckla *hur de systematiskt följer upp hur undervisningen utvecklar elevernas användning av de ämnesspecifika förmågorna* i kvalitetsarbetet genom att utvärdera och analysera kunskapsresultaten och undervisningen i SO-ämnena på grupp- och skolnivå (4 kap. 3 – 5 §§ skollagen, Lgr 11, 1.Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling).

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2013-09-08 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

Redogörelsen skickas per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping eller via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr 400-2011:6489) i de handlingar som sänds in.

2013-03-08

3 (3)

Dnr 400-2011:6489

I ärendets slutliga handläggning har utredare Johan Dahl och undervisningsråd Malin Lundquist samt avdelningsjurist Charlotte Fagher deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Helena Boëthius
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Alléskolan i Åtvidabergs kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Resultatsammanställning elevenkät